

วริษา คำนพงศกร 2549: ทางเลือกในการจัดการขยะมูลฝอยของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติภูกระดึง
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร) สาขาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการ
ระดับบัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ, Ph.D. 111 หน้า
ISBN 974-16-1985-5

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกทางเลือกของนักท่องเที่ยวในการจัดการขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึง เพื่อวิเคราะห์ราคาแฝงของแต่ละคุณลักษณะในการจัดการขยะมูลฝอย และเพื่อวิเคราะห์ความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยวในแต่ละทางเลือกของการจัดการขยะมูลฝอย โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 344 คน ที่มาเยือนอุทยานแห่งชาติภูกระดึงในเดือนพฤศจิกายน – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 เพื่อประยุกต์ใช้วิธีการทดลองทางเลือกในการวิเคราะห์ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอยและรูปแบบทางเลือกในการจัดการขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึงที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจที่สุด

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 15 – 25 ปี สถานภาพโสด และเป็นนักเรียนนักศึกษา ซึ่งศึกษาในระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมาเยือนอุทยานแห่งชาติภูกระดึงมาก่อน ซึ่งมีขนาดของกลุ่มเดินทางไม่เกิน 15 คน และพักค้างบนยอดภูกระดึง 2 คืน ผลการศึกษาจากแบบจำลองทางเลือกเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกทางเลือกในการจัดการขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึง พบว่า สถานภาพสมรส และการให้ความสำคัญต่อปัญหาขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการเลือกทางเลือกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และร้อยละ 90 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยอื่นๆ เช่น เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน รวมทั้งปัจจัยเชิงคุณลักษณะในการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือ จำนวนถังขยะและที่ตั้งของถังขยะ โดยมีมูลค่าเพิ่มในรูปราคาแฝงเท่ากับ 15.44 บาท/ คน/ คืน อันดับต่อมา คือ คุณลักษณะวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งมีราคาแฝงเท่ากับ 3.15 บาท/ คน/ คืน และทางเลือกในการจัดการขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึงที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือ มีจำนวนถังขยะเพิ่มขึ้นโดยตั้งอยู่บริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บริเวณหน้าผา และกระจายตามเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ วิธีการจัดขยะมูลฝอยขั้นสุดท้าย คือ การหมักทำปุ๋ยและเผาโดยใช้เตาเผาขยะ และมีค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอย 10 บาท/ คน/ คืน ซึ่งทางเลือกนี้มีส่วนเกินการชดเชยสูงที่สุดเท่ากับ 66,642,400 บาท/ ปี เมื่อเทียบกับทางเลือกอื่นๆ

